

Đề bài.

Câu 1: Phân tích bản chất tâm lý người: mang tính chủ thể và mang tính xã hội lịch sử. Nêu ví dụ minh họa.

Câu 2: Giải thích vì sao nói tâm lý, ý thức là sản phẩm của hoạt động và giao tiếp

BÀI GIẢI

Câu 1:

Trong cuộc sống hàng ngày, nhiều người vẫn thường sử dụng từ “ tâm lý ” để nói về lòng người. Đó là cách hiểu tâm lý ở cấp độ thông thường, đời sống tâm lý con người bao hàm nhiều hiện tượng tâm lý phong phú, đa dạng, phức tạp bởi nó là “thế giới bên trong” của con người. Nó gần gũi, quen thuộc nhưng vô cùng hấp dẫn, kỳ diệu mà ta không thể hiểu và giải thích được. Tâm lý người là phản ánh hiện thực khách quan vào não người thông qua hoạt động của mỗi người, đó là quá trình tác động qua lại hệ thống này và hệ thống khác. Tâm lý người không phải tự nhiên mà có, không phải do trời sinh ra cũng không phải do não tiết ra mà là sự phản ánh của hiện thực khách quan vào não người thông qua “lăng kính chủ quan” của cá nhân. Hình ảnh tâm lý mang tính chủ thể, mang đậm màu sắc cá nhân; cùng hiện thực khách quan tác động vào các chủ thể khác nhau sẽ xuất hiện hình ảnh, tâm lý với những mức độ, sắc thái khác nhau; cùng hiện thực khách quan tác động vào một chủ thể nhưng ở thời điểm khác nhau, hoàn cảnh trạng thái khác nhau dẫn đến sắc thái khác nhau; chính chủ thể mang hình ảnh tâm lý là người cảm nhận, cảm nghiệm và thể hiện nó rõ nhất bởi vì mỗi người có đặc điểm riêng về cơ thể, giác quan, hệ thần kinh và não bộ, bên cạnh đó hoàn cảnh sống và điều kiện giáo dục cũng không giống nhau. Đặc biệt là mỗi cá nhân thể hiện mức độ tích cực hoạt động, giao lưu khác nhau trong cuộc sống dẫn đến tâm lý của người này khác với tâm lý của người kia. Tuy nhiên điều kiện để có hình ảnh tâm lý một cách hiện thực khách quan thì phải thông qua con đường hoạt động và giao tiếp.

Ví dụ: Khi đi trên đường ta gặp một cô gái, bản thân ta thì thấy cô gái đó đẹp nhưng đối với người bạn đi cùng thì cô gái đó cũng bình thường thôi, đó là hình ảnh mang tính chủ thể của mỗi cá nhân.

Hay trong chuyện tình yêu con trai thì chọn yêu bằng mắt vì nhìn hợp nhãn mới yêu được còn con gái thì yêu bằng tai do con gái thích nghe những lời mật ngọt. Mỗi người sẽ có cách nhìn nhận khác nhau tùy theo tâm lý của họ.

Bên cạnh đó bản chất tâm lý con người không chỉ mang tính chủ thể mà nó còn mang tính xã hội lịch sử bởi tâm lý người khác về chất so với tâm lý của con vật. Tâm lý người có nguồn gốc từ hiện thực khách quan - thế giới tự nhiên và xã hội. Nguồn gốc xã hội là cái quyết định bản chất tâm lý người thông qua các mối quan hệ xã hội như kinh tế, đạo đức, giáo dục.... Nếu con người thoát li khỏi mối quan hệ người – người thì tâm lý của con người mất bản tính người. Tâm lý người là sản phẩm của hoạt động và giao tiếp của con người trong các mối quan hệ xã hội. Loài người có lao động và sống thành xã hội. Nhờ có lao động mà con người có thể chuyển các hiện tượng tâm lý sống động của cá nhân vào những sản phẩm vật chất và tinh thần. Nhờ sự giữa người với người mà mỗi hiện tượng tâm lý nảy sinh trong đầu của mỗi cá nhân sẽ ảnh hưởng tới người khác và được chuyển thành hiện tượng tâm lý chung của xã hội, nó được truyền từ đời này sang đời khác. Tâm lý của mỗi người được hình thành, phát triển và biến đổi cùng với

sự phát triển của lịch sử cá nhân, lịch sử dân tộc. Tâm lý người là hoạt động của não, là phản xạ có điều kiện nó mang sắc thái riêng của cá nhân, của dân tộc, của giai cấp...

Ví dụ: Trong một làng có truyền thống hiếu học, thì những đứa trẻ ở làng đó ngay từ nhỏ đã được tiếp thu truyền thống ấy qua sự giáo dục của cha mẹ, qua mối quan với mọi người. Từ đó những đứa trẻ này luôn có tâm lý phải học cho xứng đáng với truyền thống của làng. Đó là được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác

Câu 2:

Tâm lý là sản phẩm của hoạt động và giao tiếp. Trong đó giao tiếp là hoạt động quan trọng nhất. -Trong hoạt động, nhờ hoạt động và hành động, con người chuyển nhượng sản phẩm tâm lý của mình vào sản phẩm tinh thần. Tâm lý con người được phản ánh vào các sản phẩm của hoạt động đó.

VD: Nhạc sĩ sáng tác bài hát. Trong ví dụ này cho thấy: thông qua hoạt động sáng tác mà toàn bộ tâm lý tâm tư tình cảm của tác giả đã kết tinh lại ở bài hát. Và bài hát đó mang chính những cảm xúc của tác giả. Như vậy trong quá trình hoạt động con người đã biến năng lực hoạt động của mình thành sản phẩm hoạt động; chuyển ý, tâm trạng, tình cảm của mình vào sản phẩm đó.

-Giao tiếp là điều kiện tồn tại của con người. Không có giao tiếp với người khác con người cảm thấy cô đơn và có khi trở thành bệnh hoạn. Nhu cầu của con người trước hết là nhu cầu tiếp xúc với người khác. Khi tiếp xúc với nhau mọi người thường truyền cho nhau thông tin, kinh nghiệm, kiến thức làm cho tâm lý mỗi người trở nên phong phú đa dạng...

VD: Một người khi có tâm lý rụt rè, ngại giao tiếp nhưng khi bị buộc phải làm việc nhóm. Những người trong nhóm hết sức năng động và lạc quan. Sau thời gian làm việc và tiếp xúc, người mà trước kia từng rất ngại giao tiếp thì giờ đã trở nên bạo dạn và nhanh nhẹn.

-Giao tiếp có vai trò rất quan trọng trong việc hình thành tâm lý. Trên thực tế, nếu con người khi sinh ra nhưng không sống trong xã hội loài người, không có sự giao tiếp giữa con người với con người thì sẽ không mang tâm lý người.

NGÔ THỊ KIM HƯƠNG

MSSV: 113721040